

تدوین معیارها، شاخص‌ها و شواهدی برای تعیین آموزشگر سرآمد در آموزش عالی^۱

فاطمه زهرا احمدی^۲

محمود مهرمحمدی^۳

مهرشید تجربه کار^۴

مهندیه پاک نهاد^۵

چکیده

افزایش روزافزون دانشجویان و گسترش دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی سبب شده است، کیفیت آموزش عالی و همچنین سرآمدی آموزشگران این عرصه به پرسش گرفته شود. این پژوهش با هدف شناسایی شاخص‌ها و شواهد سرآمدی در آموزش انجام شده است. به منظور تحقق این هدف، جستجوی پایگاه‌های الکترونیکی با

^۱. مقاله حاضر برگرفته از طرح پژوهشی مصوب معاونت آموزشی دانشگاه تربیت مدرس تحت عنوان «شناسایی عوامل موثر بر سرآمدی آموزش»، است که در سال ۱۳۹۶ در این دانشگاه انجام شده است.

^۲. دکترای مطالعات برنامه درسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران، مسئول مکاتبه، پست الکترونیک: Midwife^{۷۹}@gmail.com

^۳. استاد بازنشسته گروه تعلم و تربیت، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران، پست الکترونیک: Mehrmohammadi_tmu@hotmail.com

^۴. استادیار گروه روانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران، پست الکترونیک: M.tajrobehkar@uk.ac.ir

^۵. کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه الزهرا، تهران، ایران، پست الکترونیک: Mahdiehpaknahaad@gmail.com

«از همکاری‌ها و حمایت‌های معاونت محترم آموزشی دانشگاه تربیت مدرس به ویژه سرکار خانم زهرا باقری سپاسگزاری به عمل می‌آید.»

استفاده از کلمات فارسی و انگلیسی انجام شد. جستجوی این پایگاهها در فاصله خرداد تا مرداد ۱۳۹۶ انجام شد. از میان ۲۸۹۶ مقاله وارد شده به مطالعه، ۳۰ مقاله مرتبط با پرسش پژوهشی شناخته شد و مورد تحلیل قرار گرفت. تحلیل تمایک (مضمونی) مقاله‌ها، به تولید شش مضمون منجر شد که به عنوان معیارهای شناسایی آموزشگر سرآمد در آموزش آورده شده‌اند؛ عبارتند از: فلسفه آموزشی، شایستگی‌های تدریس، تأثیر آموزشگر بر یادگیری دانشجویان، ارزشیابی تدریس و یادگیری (تأمل)، بالندگی (توسعه) در حوزه تدریس و ارائه خدمات مرتبط با این حوزه، آثار منتشر شده در حوزه تدریس. این نخستین بررسی استنادی است که در زمینه آموزشگر سرآمد در آموزش انجام شده است و یافته‌های آن می‌تواند تصویر کاملتر و جامعتری از چنین آموزشگری ارائه دهد. افزاون بر آن، فهرست معیارهای حاصل از این تحلیل می‌تواند سیاستگذاران و تصمیم‌گیرندگان را در شناسایی آموزشگران سرآمد در حوزه آموزش و بهره‌گیری از تجربیات آنان یاری نماید.

کلیدواژگان: آموزش عالی، آموزشگر سرآمد، بررسی استنادی، سرآمدی در آموزش

مقدمه و بیان مسأله

در سالیان اخیر دانشگاهها و مراکز آموزش عالی با تغییرات چشم‌گیری روبرو شده‌اند. تنوع دانشجویانی که به مقطع آموزش عالی گام می‌گذارند، ظهور تکنولوژی‌های نوین آموزشی و پژوهش‌های گوناگونی که در حوزه یادگیری و مغز انجام می‌شوند، برخی از این تغییرات هستند. در میان این تغییرات، آنچه از اهمیت به سزاوی برخوردار است و باید از آن اطمینان یافته یادگیری دانشجویان است که به باور برخی از صاحب‌نظران از جمله فینک^۱ (۲۰۱۳) نظام آموزش عالی نه تنها نتوانسته دانش عمومی دانشجویان را افزایش دهد بلکه در تربیت افرادی که در استدلال و تفکر سطوح بالا درگیر هستند، نیز ناتوان بوده است. شولمن^۲ (۲۰۰۱)، آنچه در دانشگاهها رخ می‌دهد را «تراژدی بزرگ تدریس» می‌نامد و می‌گوید ما در زمینه تدریس و یادگیری اثربخش و چرایی این اثربخشی، دچار «فراموشی جمعی» شده‌ایم. یکی از راههایی که با استفاده از آن می‌توان به این تراژدی خاتمه داد و به این فراموشی پایان بخشد، تمرکز بر اعتلای صلاحیت آموزشگران دانشگاهی و به سخنی دیگر مطرح کردن بحث سرآمدی در آموزش/تدریس و آموزشگر سرآمد است.

سرآمدی در آموزش/تدریس، تعاریف گوناگونی دارد. به باور لیتل^۳، لاک^۴، پارکر^۵ و ریچاردسون^۶ سرآمدی در تدریس یعنی فرد در حوزه تدریس از ویژگی‌های متمایزی برخوردار باشد که از دیگران برجسته شود (۲۰۰۷).

۱. Fink

۲. Shulman

۳. Little

۴. Locke

از نگاه کربر^۳ (۲۰۰۲) آموزشگران سرآمد می‌دانند چگونه یادگیرندگان را برانگیزانند، مفاهیم را انتقال دهند و به یادگیرندگان کمک کنند تا بر دشواری‌های یادگیری فائق آیند. دیلا رزا^۴ (۲۰۰۵) معیار سرآمدی در تدریس را عشق ورزیدن دانسته و آن را در قالب عشق به دانش، به یادگیرندگان و به فرایند تدریس به تصویر می‌کشد. در حال حاضر در کشورهای مختلف تلاش می‌شود تا به شیوه‌های گوناگون با ارج نهادن بیشتر به آموزش/تدریس، برای آن ارج و منزلتی در شأن پژوهش در نظر بگیرند (پارکر^۵، ۲۰۰۸). در امریکا بنیاد کارنگی در کنار فعالیت‌های مختلفی که به منظور ارتقای تدریس و یادگیری انجام می‌دهد، در سال ۱۹۹۹ آکادمی تدریس را در دانشگاه جورجیا بنا کرده؛ تا سرآمدی در آموزش/تدریس را از طریق کارگاه‌ها، همایش‌ها و رویدادهای دیگر ارتقا بخشد و همچنین به افرادی که در حوزه تدریس در آموزش عالی سرآمد هستند، جوازی اهدا کند (موریس، ۲۰۱۵). در فنلاند، انجمن ارزشیابی آموزش عالی فرایندی را برای تعیین سرآمدی در تدریس در دانشگاه‌های این کشور تعیین کرده است. در آلمان از سال ۲۰۱۰ به منظور ترویج سرآمدی در تدریس، یک نوآوری ملی با عنوان «رقابتی برای سرآمدی در تدریس» به اجرا گذاشته شده است که در طی آن به دانشگاه‌هایی که سرآمدی آنان در تدریس محرز می‌شود، یک میلیون یورو بودجه اضافی تعلق می‌گیرد (براکرهاف^۶، استنسیکر^۷، هوئیسمون^۸، ۲۰۱۴). در انگلستان نیز در سال ۲۰۰۵، ۷۴ مرکز سرآمدی در تدریس و یادگیری^۹ در دانشگاه‌ها تاسیس شده است و با اختصاص بودجه بودجه اضافی تعلق می‌گیرد. بزرگترین پروژه حمایت کننده از تدریس و یادگیری شناخته شده است (گاسلینگ^{۱۰}، هنان^{۱۱}، هنان^{۱۲}، ۲۰۰۶). همانگونه که می‌بینیم بحث سرآمدی در آموزش/تدریس و اختصاص جوازی به آن سالیان سال است که در کشورهای دیگر مطرح شده است (مکنات^{۱۳}، انویل^{۱۴}، ۱۹۹۳). اما به نظر می‌رسد معیارها و شاخص‌های رسمی برای شناسایی آموزشگران سرآمد وجود ندارد و این کاستی حتی در دانشگاه‌هایی که مراکز سرآمدی در تدریس در

-
- ۱. Parker
  - ۲. Richardson
  - ۳. Kreber
  - ۴. De la Rosa
  - ۵. Parker
  - ۶. Morris
  - ۷. Brockerhoff
  - ۸. Stensaker
  - ۹. Huisman
  - ۱۰. Centers for Excellence in Teaching and Learning
  - ۱۱. Gosling
  - ۱۲. Hannan
  - ۱۳. McNaught
  - ۱۴. Anwyl

آن‌ها فعالیت می‌کند نیز دیده می‌شود (ون‌نوت کیسم^۱، ۲۰۰۶). با توجه به این کاستی، در این نوشتار، نویسنده‌گان در پی آن هستند تا با پاسخ به این پرسش که، معیارها و شاخص‌های شناسایی آموزشگر سرآمد کدامند، به آشکارسازی این معیارها و شاخص‌ها اقدام نمایند.

روش شناسی پژوهش

مطالعه حاضر، یک بررسی استنادی پیرامون شناسایی شاخص‌های آموزشگر سرآمد بود که در نیمه اول سال ۱۳۹۶ انجام شد. کلیدواژه‌ها بر مبنای مرور متون و نظر خبرگان موضوعی (دو نفر از اعضاء هیأت علمی در رشته علوم تربیتی) انتخاب شد. جستجوی مقالات فارسی با استفاده از ترکیب کلیدواژه‌های «آموزشگر»، «آموزشیار»، «استاد» با «سرآمد»، «ممتد» و «مطلوب» صورت گرفت. مقالات انگلیسی با استفاده از کلیدواژه‌های انگلیسی سرآمدی در تدریس^۲، تدریس سرآمد^۳ و آموزشگر سرآمد^۴ جستجو شد. این جستجو بسته به قابلیت موتور جستجو در بخش عنوان و/یا چکیده مقاله صورت گرفت. معیارهای ورود به مطالعه شامل: تمام متن بودن مقاله و امکان دسترسی به آن، چاپ شدن مقاله در یکی از مجلات معتبر داخلی و خارجی، انگلیسی یا فارسی زبان بودن مقاله، مرتبط بودن مقاله با حوزه آموزش عالی و مرتبط بودن خلاصه مقاله با موضوع مورد مطالعه بود. معیارهای حذف مقالات شامل دسترسی نداشتن به مقاله، علمی و پژوهشی نبودن آن، غیرانگلیسی یا فارسی زبان بودن و تمرکز بر آموزش و پرورش عمومی بود. پایگاه‌های اطلاعاتی که استفاده شدند از این فرار بود: برای دستیابی به مقاله‌های انگلیسی زبان از پایگاه‌های اطلاعاتی امرالد^۵، تیلور و فرانسیس^۶، ساینس دایرکت^۷، اشپرینگر کلوور^۸ و وایلی ایترساینس^۹ استفاده شد؛ و برای دستیابی به مقاله‌های فارسی از دو پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی و مجلات تخصصی نور بهره گرفته شد.

در مرحله نخست، کار تمام مقالاتی که در عنوان یا چکیده آنها کلید واژگان ذکر شده موجود بود، وارد فهرست اولیه شدند. پس از آن حذف مقالات تکراری صورت گرفت. سپس چکیده تمام مقالات خوانده شد و هر کدام که با موضوع پژوهش مرتبط نبود و از معیارهای انتخاب مقالات پیروی نمی‌کردند، حذف شدند. در مرحله بعد، متن تمام مقالات باقی مانده توسط دو پژوهشگر به صورت جداگانه بررسی شد. مقالاتی که مورد توافق کامل

-
- ۱. Van Note Chism
  - ۲. Excellence in teaching
  - ۳. Teaching excellence
  - ۴. Excellent teacher
  - ۵. Emerald
  - ۶. Taylor & Francis
  - ۷. Science direct
  - ۸. Springer& Kluwer
  - ۹. Wiley Inter science

بودند، وارد مطالعه شدند و مقالاتی که مورد توافق نبودند به پژوهشگر سوم ارجاع داده شدند؛ و تصمیم نهایی گرفته شد. به این ترتیب، پس از حذف موارد نامربوط، مقالاتی که می‌توانستند تلویحاتی برای شناسایی شاخص‌های آموزشگر سرآمد داشته باشند، انتخاب شدند. متن کامل تمام این مقالات با استفاده از سیاهه‌ای که در جدول یک آورده شده است، خوانده شد. پس از کامل شدن این سیاهه، بخش یافته‌های مقالات چندین بار در کتاب هم و به صورت فعال و تعاملی خوانده شدند و سپس به صورت باز کدگذاری شدند. کدگذاری به معنای اختصاص دادن نزدیکترین مفهوم به هر یک از کوچکترین جزء‌های با معنی داده‌های گردآوری شده است (دی^۱، ۲۰۰۳). کدها به صورت مستقیم از خواندن داده‌ها (مقاله‌های انتخاب شده) حاصل شد. تمام کدهای شناسایی شده در دفترچه‌ی کدها^۲ فهرست شدند و برای هر کد، با توجه به داده‌ها توصیفی در نظر گرفته شد. سپس کدها بسته به ماهیت، در دو ستون معیار و شاخص‌ها (یا شواهد) جای داده شدند. در ستون معیارها، کدها بر اساس محورهای مشترکی که میان آن‌ها بود، نزدیک هم قرار گرفتند. بر اساس همانندی و ناهمانندی کدهای محوری، مقوله‌های موجود در جدول ۲ به عنوان معیارهای شناسایی آموزشگر سرآمد در تدریس و توضیحات مربوط به آن‌ها شناسایی شدند. در ستون شاخص‌ها (یا شواهد) نیز همین فرایند تکرار شد و در نهایت شاخص‌ها و همچنین شواهد موجود در جدول ۳ شناسایی شدند (سالدانآ، ۲۰۱۵). شایان ذکر است که برای افزایش باورپذیری داده‌ها نشستی با دو نفر از متخصصان حوزه علوم تربیتی برگزار شد و پیرامون داده‌هایی که باید در هر مقوله گنجانده شود تصمیم‌گیری شد.

یافته‌های پژوهش

تعداد مقالاتی که در جستجوی نخستین وارد فهرست اولیه شدند، ۲۸۹۶ بود. با حذف مقالات تکراری، تعداد به ۲۵۶۲ کاهش یافت. در بررسی بعدی با حذف مقالات نامربوط به مبحث آموزشگر سرآمد، تعداد مقالات به ۸۹ مقاله رسید. با تمرکز بر مقالاتی که می‌توانستند تلویحاتی برای شناسایی شاخص‌های آموزشگر سرآمد داشته باشند، تعداد مقالات به ۳۰ مقاله رسید. داده‌های این مقاله‌ها بر حسب محل انجام پژوهش، هدف پژوهش، روش پژوهش، حوزه مطالعاتی، شرکت‌کنندگان پژوهش و یافته‌ها در جدول یک آورده شده است.

۱. Dey
۲. Code Book
۳. Saldaña

جدول ۱: نتایج بررسی استنادی

ردیف	محل انجام پژوهش	هدف پژوهش	روش پژوهش	حوزه مطالعاتی	شرکت کنندگان	یافته‌ها
۱.	ایالات متحده (کیرسما، ۲۰۱۶)	شناسایی و ارزشیابی شواهد، فرایند و معیارهای سرآمدی در تدریس	مطالعه مقطعی	داروسازی	دانشجویان علمی دانشکده داروسازی و هیات	معیارها و شواهد سرآمدی در تدریس معیارها: تدریس نوآورانه، نمرات ارزشیابی دانشجویان به عملکرد استاد، دانشپژوهی در حوزه تعلم و تربیت، دستاوردهای دانشجویان، طراحی و تدوین دروس جدید، نمرات ارزشیابی دیگر استادان به عملکرد استاد مورد نظر، وظایف و بار آموزشی، راهبری یا مشارکت در طراحی برنامه درسی، دستیابی به اهداف تعیین شده توسط دانشکده، هماینی و همدلی با دانشجویان، ایجاد فضای درگیرکننده در کلاس، برخورداری از داشت موضوعی، انگیزه دادن به دانشجویان، علاقمندی به درس مورد نظر، محبوبیت شواهد: مشاهدات رئیس دانشکده از کلاس درس، مستویات های آموزشی (در حوزه تدریس)، فعالیت های بالندگی حرفه ای مرتبط با تدریس، نامه های درخواست فرد مورد نظر برای دریافت نشان سرآمدی در تدریس، ارزشیابی های دانشجویان، نامه های دانشجویان در حمایت از فرد مورد نظر، فلسفه تدریس، رزومه، توصیف نوآوری ها در تدریس، نامه های همکاران در حمایت از فرد مورد نظر، مشاهدات همکاران از کلاس درس، کمک به ارتقاء و تدریس در دانشکده، مقالات و ارائه های مرتبط با تدریس، سرفصل درس، مستنداتی از درگیر شدن (درآمیخته شدن) دانشجویان با موضوع تدریس در خارج از کلاس درس، دریافت جوازی قبلي در حوزه تدریس.
۲.	ایالات متحده (لرت ^۱ و فرن ^۲ ،	ارائه گزارشی در مورد دیدگاه دانشجویان دکتری از آموزشگران سرآمد در حوزه	تحلیل محتوای پرستاری	دانشجویان دکتری		ویژگی های سرآمدان در تدریس: شناخت دانشجویان و احترام به آنان، تسلط بر دانش (دانش موضوعی)، داشن تدریس و داشن برقراری پیوند میان موضوع درسی و یادگیرنده و بافتی که در آن

۱. Kiersma

تدوین معیارها، شاخص‌ها و شواهدی برای تعیین آموزشگر سرآمد در... ۱۱۱

ردیف	پرستاری	کفی	پیمايش	علوم دامی و لینی	هیات علمی	قرار دارد. یادگیرنده محور.
۳.	شناخت ادراکات استادان از معیارهای سرآمدی در تدریس	آمیخته	پیمايش	علوم دامی و لینی	هیات علمی	معیارهای لازم برای ارزشیابی سرآمدی در تدریس: ارزشیابی دانشجو از آموزشگر و درس، تالیف انتشارات در مجلات تحت داوری، و تالیف کتاب با گفتاری از یک کتاب در سطح کارشناسی.
۴.	شناصایی رفتارهای تعیین‌کننده سرآمدی در تدریس	آمیخته	جراحی عمومی	هیات علمی و دانشجویان	هیات علمی	رفتارهای تعیین کننده سرآمدی در تدریس: آگاهی و حساسیت به نیازهای یادگیری دانشجویان، ارائه بازخورد مستمر و مستقیم به آنان و تقویت مثبت (تشویق) ایشان، برخورداری از دانش به روز و داشتن فنی مرتبط با جراحی، تشویق دانشجویان به مشارکت در امر یادگیری، ایجاد محیط یادگیری سرشار از احترام
۵.	آگاهی از سامانه‌های موجود برای پاداش دهنده به سرآمدی تدریس و شواهد حمایتگر آن	پیمايش	جراحی عمومی	مدیران برنامه	مدیران برنامه	شواهد مورد استفاده برای شناسایی سرآمدی در تدریس: ارزشیابی‌های دانشجویان؛ ارزشیابی‌های همکاران؛ مشارکت یا حضور در فعالیت‌های مرتبط با آموزش؛ مشارکت در فعالیت‌های بالندگی اعضاي هيات علمي؛ راهبرى يك برنامه درسي؛ تدوين مواد آموزشني يا ابزارهای سنجش
۶.	واکاوی مفهوم پوشه کار تدریس در نشان دادن سرآمدی در تدریس	مطالعه موردي	آموزش پرستاري	مدرسان پرستاري	-	ارائه توصیفی از ساختار و فرایند تهیه پوشه کار تدریس
۷.	پیشنهاد چارچوبی برای سرآمدی تدریس	مروری	آموزش	-	-	ارائه چارچوبی که مشکل از اجزا زیر است: اخلاق غمغوارانه، فلسفه تدریس، سرآمدی در عمل

- ۱. Lerret
- ۲. Frenn
- ۳. Wattiaux
- ۴. Cox
- ۵. Swanson
- ۶. Schindler
- ۷. Corry
- ۸. Timmins

۱۱۲ / فصلنامه علمی پژوهشی آموزش عالی ایران * سال نهم * شماره دوم * تابستان ۱۳۹۶

<p>تدریس، سرآمدی در دانش پژوهی تدریس و سرآمدی در راهبری تدریس. اخلاق غمخوارانه زیر بنای فلسفه تدریس است و سه جز دیگر با یکدیگر و با فلسفه تدریس در تعامل هستند.</p> <p>ارائه توصیفی از سرآمدی در تدریس: سرآمدی در تدریس فرایندی پویاست که نیازمند درگیر شدن فعل داشجو و آموزشگر در فرایند تدریس است و موارد زیر را در بر می‌گیرد: آموزشگر یادگیرنده مادام العمر است و به همین دلیل مسلط بر دانش روز است. در تدریس مختصاً از راهبردهای متعدد استفاده می‌کنند. در بیان اهداف و برآوردهای درس شفاف است. یادگیرنده محور است. محیطی ایجاد می‌کند که یادگیری فعال در آن وقوع می‌یابد. یادگیرنگان را به پرسشگری و یادگیری تشویق می‌کند و با این کار یادگیری را لذت بخش می‌کند.</p> <p>معیارهای پیشنهادی برای ارزشیابی و دوری فعالیت‌های تدریس: آماده‌سازی تدریس، کیفیت ارائه، نوآوری در تدریس: نوآوری در طراحی و تدوین برنامه درسی/درس، نوآوری در متداول‌زی ها مانند: مواد آموزشی یادگیری از راه دور، همکاری در تدریس (تدریس گروهی وغیره)، کسب شهرت ملی/ بین المللی به علت تدریس موضوعی خاص، تدوین مازولهای درسی، ارتقاب برقرار کردن با دانشجویان، ارزشیابی تدریس خود، مدیریت تدریس، دعوت از استاد برای تدریس: کنفرانس‌های ملی/بین المللی/ سخنرانی‌ها و سمینارها، تدریس در دانشگاه‌های دیگر، عضویت در گروه‌های حرفه‌ای، خدمات حرفه‌ای به دانشگاه‌ها و سازمان‌های دیگر، آثار منتشر شده مرتبط با تدریس، قراردادها و گزنت‌های مرتبط با تدریس</p> <p>برای تشخیص سرآمدی تدریس باید از منع اولیه داده یعنی فرد، دانشجویان قدیمی و کنونی او و همکاران او داده گردآوری کرد. پس خودستنجی، سنجش همکاران، داشجویان و دانش آموختگان مورد</p>	<p>پرستاری</p> <p>مدرسان پرستاری</p> <p>-</p> <p>-</p>	<p>آموزش پرستاری</p> <p>آموزش پرستاری</p> <p>پرستاری و مامایی</p> <p>داروسازی</p>	<p>همکاران، ۲۰۰۹</p> <p>ایالات متحده (جانسون فارمر^۲، فرن، ۲۰۰۹)</p> <p>انگلیس (فربرادر^۳، ۱۹۹۶)</p> <p>ایالات متحده (پیاسیک^۱ و)</p>	<p>۸</p> <p>۹</p> <p>۱۰</p>
---	--	---	---	-----------------------------

- ^۱. Sawatzky
^۲. Johnson-Farmer
^۳. Fairbrother

تدوین معیارها، شاخص‌ها و شواهدی برای تعیین آموزشگر سرآمد در...^{۱۱۳}

همکاران، (۲۰۱۱)	توجه قرار می‌گیرد:	شناختی منبعی از شواهد در حمایت از سرآمدی در تدریس	مطالعه مروری	داروسازی	شواهد مورد استفاده برای تایید سرآمدی در تدریس: ارزشیابی‌های دانشجویان و همکاران از تدریس؛ جوابز دریافتی فرد در حوزه تدریس؛ پوشش کار تدریس که دربرگیرنده فلسفه تدریس و خودستجو است؛ چاپ آثار مرتبط با پژوهش در حوزه تدریس در مجلات علمی پژوهشی یا ارائه این آثار در همایش‌ها
.۱۱	ایالات متحده (مدینا ^۲ و همکاران، (۲۰۱۱)	شناختی منبعی از شواهد در حمایت از سرآمدی در تدریس	مطالعه مروری	داروسازی	شواهد مورد استفاده برای تایید سرآمدی در تدریس: ارزشیابی‌های دانشجویان و همکاران از تدریس؛ جوابز دریافتی فرد در حوزه تدریس؛ پوشش کار تدریس که دربرگیرنده فلسفه تدریس و خودستجو است؛ چاپ آثار مرتبط با پژوهش در حوزه تدریس در مجلات علمی پژوهشی یا ارائه این آثار در همایش‌ها
.۱۲	انگلیس (هسکث ^۳ ، (۲۰۰۱	توصیف یک رویکرد مبتنی بر برونداد به منظور ارائه چارچوبی برای تدوین یک برنامه درسی برای سرآمدی در تدریس	مطالعه مروری	آموزش پژوهشکی	۱۲ برونداد برای طراحی برنامه سرآمدی در تدریس: تدریس در گروه‌های کوچک و بزرگ، تدریس بالینی، تسهیل و مدیریت یادگیری، طراحی یادگیری، سنجش یادگیرندگان، ارزشیابی درس و انجام پژوهش در حوزه آموزش، درک اصول آموزش، بازنخورد مثبت به یادگیری و تدریس به همراه درک اخلاقی و آگاهی از قوانین، تدریس خلاقانه و مبتنی بر شواهد، آگاهی از نقص‌های آموزشگر و ایفای آن، رشد و بالندگی فردی در حوزه تدریس.
.۱۳	ایالات متحده (ایربی ^۴ ، (۲۰۱۴	توصیف اشکال ضرری داشن برای تبدیل شدن به یک آموزشگر سرآمد	مطالعه مروری	آموزش پژوهشکی	برخورداری یک آموزشگر سرآمد از انواع گوناگون داشن: داشن بافت و بستر، داشن نسبت به یادگیرنده و تربیت و داشن تربیتی موضوعی.
.۱۴	ایالات متحده (استریبرگ ^۵ و همکاران، (۲۰۱۵	بررسی ویژگی‌های مشترک در آموزشگران سرآمد	نظریه داده بنیاد	آموزش پژوهشکی	۱۳ ویژگی مشترک سرآمدان در تدریس: ذهن‌آگاه (زیستن در لحظه) و آرام؛ مشتاق و متعهد به تدریس؛ الگویی مثبت برای دانشجویان؛ بی‌باکی در نشان دادن آسیب پذیری خود؛ ترجیح دادن تدریس به امور دیگر؛ مسلط بر داشن؛ جذاب، چیره دست در برقراری ارتباطات، انتظارات بالا از

۱. Piascik

۲. Medina

۳. Hesketh

۴. Irby

۵. Osterberg

<p>یادگیرندگان، بخششده و فدآکار؛ ارج نهادن به دوستی‌ها و ارتباطات قدیمی، تشویق ارتباط غیرسلسله مراتبی؛ روایطی با دانشجویان برقرار می‌کند که می‌توانند مسیر خود را بیابند.</p> <p>ویژگی‌های هویت تدریس آموزشگر سرآمد: آشنایی با آموزش بزرگسالان؛ درک کاستی‌ها و فواید تدریس؛ تصور خود در نقش آموزشگر.</p> <p>شواهدی از سرآمدی تدریس برای استفاده در ارتقای هیأت علمی: در حوزه تدریس، مدت تدریس، تعداد و سطح یادگیرندگان، ارزشیابی‌های دانشجویان و همقطاران در نظر گرفته شود. در حوزه برنامه درسی به آورده‌های فرد به برنامه درسی توجه شود. در حوزه مریبگری از روایط موجود میان مریب و متربی و از اثربخشی مریبگری توصیفی ارائه شود. در حوزه راهبری آموزشی بر اهداف و نقش‌های راهبری تمرکز شود. در حوزه سنجش، به شواهدی که استفاده از بهترین روش‌های سنجش را نشان می‌دهد اشاره شود.</p> <p>مهمترین خصوصیات برای سرآمدی در تدریس: تسلط بر دانش، شوق تدریس داشتن، خلاقیت، ارتقای تفکر انتقادی دانشجویان، توانایی در برقراری ارتباطات اثربخش، پذیرا و خوش برخورد، غمځوار دانشجویان بودن، مدیریت کلاس درس و در دسترس بودن</p> <p>معیارهای سرآمدی در تدریس: توجه به تأمل در عمل تدریس؛ توجه به رویکردهای گوناگون تدریس در موقعیت‌های مختلف؛ نوآوری در تدریس؛ حساسیت و دلمنغولی به نیازهای دانشجویان؛ قدرت تعلق و مهارت داشتن در تفسیر و ارائه موضوع درس؛ الگوی مثبت بودن؛ انگیزه و الهام بخشیدن؛</p>	<p>مدرسان بالینی سرآمد</p> <p>شرکت کنندگان در یک کنفرانس</p> <p>هیات علمی</p> <p>-</p>	<p>آموزش پژوهشکی</p> <p>آموزش پژوهشکی</p> <p>علوم تربیتی</p> <p>علوم تربیتی</p>	<p>کیفی</p> <p>مطالعه کیفی</p> <p>توصیفی تطبیقی</p> <p>تحلیل گفتمان انتقادی</p>	<p>شناخت ویژگی‌هایی هویت تدریس آموزشگران سرآمد</p> <p>آشکارسازی مجموعه شواهدی از سرآمدی تدریس که می‌تواند در ارتقای هیأت علمی استفاده شوند.</p> <p>مقایسه دیدگاه استادان فارغ‌التحصیل از دانشگاه‌های ایالات متحده و دانشگاه‌های خارج از آن در مورد سرآمدی در تدریس</p> <p>بررسی معیارهای دانشگاه‌های افريقيای جنوبي برای سرآمدی در تدریس</p>	<p>ایالات متحده (استون، ۲۰۰۲)</p> <p>ایالات متحده (سیمپسون^۲ و همکاران، ۲۰۰۷)</p> <p>ایالات متحده (ساماعیل و گوشیا^۳، ۲۰۱۷)</p> <p>افريقيای جنوبي (بهاري‌ليك^۴ و مكنا^۵، مكنا^۶، ۲۰۱۷)</p>	<p>.۱۵</p> <p>.۱۶</p> <p>.۱۷</p> <p>.۱۸</p>
--	--	---	---	--	--	---

۱. Stone

۲. Simpson

۳. Groccia

۴. Behari-Leak

۵. McKenna

تدوین معیارها، شاخص‌ها و شواهدی برای تعیین آموزشگر سرآمد در...

<p>۱۹ ر</p> <p>انگلیس (مکدونالد^۱) ۱۹۹۸</p> <p>روشن سازی معیارهای سرآمدی در تدریس</p> <p>مطالعه مروری</p> <p>علوم تربیتی</p> <p>-</p> <p>روشن سازی معیارهای سرآمدی در تدریس: انتقال اثربخش طالب درسی؛ توانایی تدریس در گروههای بزرگ و کوچک؛ خلق تجربیات یادگیری و سنجش‌های نشان‌دهنده تأثیق دیسپلین و مهارت‌های قابل انتقال به محیط خارج از کلاس درس؛ استفاده از استراتژی‌های متنوع در تدریس و سنجش؛ علاقمندی به حوزه مطالعاتی؛ افزایش اشتیاق دانشجویان به یادگیری؛ تحریک تفکر سطوح بالا؛ به چالش کشیدن قدرت تعلق؛ انتظارات بالا از دانشجویان و بیان آن‌ها؛ سازماندهی و تسهیل تجربیات یادگیری دانشجویان؛ درگیر ساختن دانشجویان در فرایند یادگیری؛ ارائه بازخورد؛ تغییر ماهرانه میزان کنترل خود بر دانشجویان با توجه به سطح تجربه آنان؛ استفاده از سنجش به منظور ابزاری برای مسئولیت‌پذیری یادگیرنده‌گان؛ تشویق یادگیرنده‌گان به تلفیق نظریه و عمل.</p> <p>همدلی با دانشجویان؛ تعهد و پویایی؛ محبوبیت؛ تلاش فرد برای مریبگری کردن برای دیگران</p>
<p>۲۰</p> <p>ایرلند (مور و کوول^۲، ۲۰۰۷)</p> <p>درک ویژگی‌ها و ادراکات تداعی شونده با سرآمدی در تدریس</p> <p>تحلیل محتوای کیفی</p> <p>علوم تربیتی</p> <p>فارغ التحصیلان</p> <p>-</p> <p>معیارهای سرآمدی در تدریس: پذیرایی و خوش بخورد، یاریگر، شوخ‌طبع، پرشور، علاقمند به دانشجویان، با ملاحظه و دلسوز، غمځوار، معهد، منصف، شکیبا، صمیمی، فروتن، محترم، صادق، پژانرژی، مسلط بر دانش، واقع‌بین، علاقمند به موضوع درسی، متبحر، ماهر در انتقال دادن اطلاعات، نوآور، متعهد به کشف و یادگیری، بلند همت، و مشوق دانشجویان. ورود آماده و به موقع به کلاس درس؛ حفظ توجه دانشجویان؛ پند و اندرز دادن به دانشجویان؛ راهنمایی کردن و به چالش کشیدن آنان؛ تدریس اثربخش و جذاب با ارائه مثال‌های کاربردی؛ به روز بودن؛ معرفی مواد آموزشی مرتبط؛ نشر اثار در حوزه تخصصی خود</p>

^۱. MacDonald

^۲. Moore

^۳. Kuol

۲۱	انگلیس (اسکلتون ^۱ ، ۲۰۰۴)	ارزشیابی طرح فلوشیپ تدریس ملی و درک جایگاه سرآمدی تدریس در این طرح	دریافت کنندگان فلوشیپ تدریس ملی	علوم تربیتی	تحلیل محتوای کیفی	درازی کنندگان فلوشیپ تدریس
۲۲	امارات متحده عربی (بدری و عبدالله، ۲۰۰۴)	ارائه الگویی برای رده بندی اعضای هیأت علمی یک رشته برای دریافت نشان سرآمدی تدریس	-	بازرگانی و اقتصاد	فرآیند تحلیل سلسله مراتبی	مقدارهای الگوی سرآمدی در تدریس: تنوع در تدریس، تلاش در تدوین دروس و متدهای تازه تدریس، ارزشیابی‌های دانشجویان از تدریس؛ آزمون‌ها و فایل‌های درسی، پوشش کار تدریس مشارکت در همایش‌ها و کارگاه‌های مرتبط با الگوهای تدریس و کمک به برگزاری آن‌ها
۲۳	انگلیس (تمامپسون ^۲ ، ۱۹۹۸) و همکاران	ارائه چارچوبی برای شناسایی و پاداش دادن به سرآمدی در تدریس	یک گروه کاری در دانشگاه لیکشاپر و هامبرساید-	نامشخص	مطالعه موردنی	تجسم سرآمدی در تدریس در هفت اصل: کمک به یادگیری با کیفیت در دانشجویان را هدف تدریس قرار دادن؛ انگیزه دادن به دانشجویان برای درگیر شدن با موضوعات درسی و تفکر عمیق پیرامون آن؛ تخصص در موضوع تدریس؛ انتظارات بالا از دانشجویان؛ احترام به یادگیرندها و همتقاران و تمایل به یادگیری از آن‌ها؛ استفاده از روش‌های معابر و مناسب سنجش و ارائه بازخورد با کیفیت به دانشجویان؛ جاری و ساری بودن ماموریت دانشگاه در فرایند تدریس پرسنی از شواهد سرآمدی در تدریس؛ گواهی‌ها (شهادت)‌های کتبی یا شفاهی دانشجویان یا همکاران، گواهی‌ها (شهادت)‌های کتبی یا شفاهی کارمندانی که از نزدیک با فرد مورد نظر کار کرده‌اند. خلاصه‌ای از نتیجه عملکرد/دستاوردهای دانشجویان، بازخوردهای همکاران، نامه حمایت‌آمیز رئیس دانشکده و مدیران ارشد از فرد، شواهدی از توانایی فرد در نوآوری در تدریس و یادگیری، رزومه کامل، مثال‌هایی از این که دانش‌پژوهی و پژوهش در حوزه تدریس چگونه بر عمل تدریس فرد و همکاران او یا بر

۱. Skelton
۲. Thompson

تدوین معیارها، شاخص‌ها و شواهدی برای تعیین آموزشگر سرآمد در...

<p>برنامه درسی دانشگاه اثر گذاشته است، شواهدی از درآمدزایی برای دانشگاه، شواهدی از دریافت جوایز پیشین توسط فرد که برای دانشگاه جایگاه و منزلت و شهرت در میان جوامع علمی و حرفه‌ای به ارمغان آورده است، مثال‌هایی از مهمترین وظایف مدیریتی فرد در حوزه تدریس</p> <p>۵ مقوله مرتبط با سرآمدی در تدریس: دانش موضوعی، مهارت‌های برقراری ارتباط، تکریش مثبت، کار خلاقانه و شخصیت آموزشگر</p> <p>ویژگی‌های آموزشگر سرآمد: اقدار در دانش و توانایی؛ پیوند زدن دانش با موقعیت‌های واقعی زندگی؛ به خوبی انتقال دادن اطلاعات؛ استفاده به جا از تکنولوژی آموزشی؛ شوخ طبعی، تعامل مؤثر با دانشجو؛ کارگزار فکور؛ داشتن شور و شوق؛ الهامبخشی و حمایت‌گری؛ خلق محیطی اینمن برای دانشجویان؛ تسهیل یادگیری مستقل در دانشجویان؛ پذیرای خوش بخورد؛ ارائه بازخورد به موقع</p> <p>ابعاد تشکیل کننده آموزشگر سرآمد در حوزه علوم: عمل فکرمانه؛ مهارت‌های روابط بین فردی؛ پیوند پژوهش و تدریس؛ شخصیت؛ دانش موضوعی. عمل فکرمانه در مرکز قرار دارد و دیگر ابعاد در گرد آن آورده شده‌اند.</p> <p>ملزومات سرآمدی در تدریس: تأمل پیش، حین و پس از عمل</p> <p>تمهای حاصل از توصیف آموزشگران سرآمد: شایستگی در موضوع درسی، رفتارهای مناسب با بزرگسالان، فرایندهای آموزش شناسی</p>	<p>دانشجویان</p> <p>دانشجویان</p> <p>دانشجویان</p> <p>دانشجویان</p> <p>دانشجویان</p> <p>دانشجویان</p>	<p>آموزش کسب و کار</p> <p>علوم تربیتی</p> <p>علوم تربیتی</p> <p>آموزش علوم</p> <p>پژوهش کیفی</p> <p>علوم تربیتی پدیدار شناسی</p>	<p>مطالعه کیفی</p> <p>مطالعه کیفی</p> <p>مطالعه کیفی</p> <p>پژوهش کیفی</p> <p>تحلیل محتوای کیفی</p> <p>علوم تربیتی پدیدار شناسی</p>	<p>شناسایی ایده‌های اصلی در مورد سرآمدی در تدریس</p> <p>درک سرآمدی تدریس از دیدگاه دانشجویان</p> <p>شناسایی صفات آموزشگران سرآمد</p> <p>شناخت فرایند آموزشگر سرآمد شدن در پژوهشکان</p> <p>به تصویر کشیدن تجربیات آموزشگران سرآمد</p>	<p>پاکستان (کافش^۱ و تینگ^۲، ۲۰۱۴)</p> <p>انگلیس (سو^۳ و وود^۴، ۲۰۱۲)</p> <p>نیوزیلند (کان و همکاران، ۲۰۰۴)</p> <p>ایالات متحده (پینسکی و همکاران، ۱۹۹۸)</p> <p>فیلیپین (دیلازه، ۲۰۰۵)</p>	<p>.۲۴</p> <p>.۲۵</p> <p>.۲۶</p> <p>.۲۷</p> <p>.۲۸</p>
--	---	--	---	--	--	--

۱. Kashif

۲. Ting

۳. Su

۴. Wood

۱۱۸ / فصلنامه علمی پژوهشی آموزش عالی ایران * سال نهم * شماره دوم * تابستان ۱۳۹۶

<p>معیارهای شناسایی یک آموزشگر توانمند: حضور به موقع در کلاس درس، حرکات مناسب استاد در کلاس، تسلط استاد بر درس، اطلاعات به روز داشتن، انعطاف پذیری در کلاس، استفاده به جا از وسائل کمک آموزشی</p>	<p>دانشجویان کارشناسی</p>	<p>آموزش پرستاری</p>	<p>مطالعه مقطعی</p>	<p>شناسایی ویژگی های آموزشگر توانمند از دیدگاه دانشجویان</p>	<p>ایران (نوایی و همکاران، ۱۳۸۹)</p>	۲۹
<p>شاخص های آموزشی آموزشگر مطلوب: ترکیه در تدریس، پرورش نخبگان و متخصصان عالی رتبه، عاقل و خردمند، آموزش کارآفرینی به دانشجویان، تسلط علمی بر موضوع درس، کاربرد فناوری اطلاعات در آموزش، توجه به اهداف درس، توانایی استفاده از مناظره علمی در تدریس</p>	-	-	<p>تحلیل اسناد</p>	<p>شناسایی و اعتبارسنجی شاخص های آموزشگر مطلوب دانشگاه اسلامی - ایرانی</p>	<p>ایران (میرزامحمدی و همکاران، ۱۳۹۲)</p>	۳۰

یافته‌ها نشان داد؛ نیمی از مطالعات بررسی شده (۱۴ مطالعه) در ایالات متحده انجام شده است. توزیع جغرافیایی محل انجام دیگر مطالعات نشان داد که سرآمدی در تدریس در انگلیس (شش مطالعه)، ایرلند (دو مطالعه)، ایران (دو مطالعه)، فیلیپین (یک مطالعه)، آفریقای جنوبی (یک مطالعه)، نیوزیلند (یک مطالعه)، پاکستان (یک مطالعه)، امارات متحده عربی (یک مطالعه) و کانادا (یک مطالعه) مورد بررسی قرار گرفته بود. جمعیت مورد مطالعه در ۱۰ مطالعه آموزشگران، در ۴ مطالعه دانشجویان و در ۲ مطالعه به صورت همزمان بر آموزشگران و دانشجویان تمرکز شده بود. مدیران برنامه، شرکت‌کنندگان در یک کنفرانس و دانشآموختگان نیز هر کدام در یکی از مطالعات مورد توجه قرار گرفته بودند. در ۱۱ مطالعه نیز به علت ماهیت مروی شرکت‌کننده‌ای وجود نداشت. سرآمدی در آموزش / تدریس در حوزه‌های مطالعاتی گوناگونی مورد توجه قرار گرفته بود که بیشترین مطالعات (۷ مطالعه) در حوزه علوم تربیتی و پس از آن حوزه آموزش پژوهشی (۶ مطالعه) انجام شده بود. پرستاری (۵ مطالعه)، داروسازی (۳ مطالعه)، جراحی عمومی (۲ مطالعه)، پرستاری و مامایی (یک مطالعه) بازرگانی و اقتصاد (یک مطالعه)، آموزش کسب و کار (یک مطالعه)، علوم لبني و دامي (یک مطالعه) و آموزش علوم (یک مطالعه) نیز به بحث سرآمدی در تدریس پرداخته بودند. در ۲ مطالعه بر هیچ حوزه خاصی تمرکز نشده بود. یافته‌های حاصل از این ۳۰ مقاله در دو بخش معیارها و شاخصها مقوله‌بندی شد. مقوله‌هایی که به عنوان معیار شناسایی آموزشگر سرآمد در تدریس به دست آمدند عبارتند از: فلسفه آموزشی، شایستگی‌های تدریس، تأثیر آموزشگر بر یادگیری دانشجویان، ارزشیابی تدریس و یادگیری (تأمل)، بالندگی(توسعه) در حوزه تدریس و ارائه خدمات مرتبط با این حوزه و آثار منتشر شده در حوزه تدریس. توضیحات مربوط به هر یک از این معیارها در جدول ۲ آورده شده است.

جدول ۲: معیارهای شناسایی آموزشگر سرآمد در تدریس

معیارها	معیارهای شناسایی
فلسفه آموزشی	فلسفه آموزشی او روش است و در کنار رسالت دانشگاه در تمام اقدامات آموزشی او جریان دارد.
شاپرکی های علمی (موضوعی)	بر داشت موضوعی مسلط است و داشت او به روز است. محتوای درس و یادداشت‌ها، تجهیزات، اسلامیدها، جزوای و فیلم‌های آموزشی را از قبل و با توجه به داشت روز آماده می‌کند.
شاپرکی های تربیتی	به دانشجویان انگیزه یادگیری می‌دهد. توانایی مربیگری را دارد. منابع متنوعی برای یادگیری تهیه می‌کند. اصول تعلیم و تربیت را درک کرده است. انتظارات بالایی از دانشجویان دارد. تفکر انتقادی را رشد می‌دهد. انتظارات بالایی از دانشجویان دارد. تصویر یک آموزشگر را از خود در ذهن دارد. محضی در یادگیرنده برقرار می‌کند که بدون هیچ تحمیلی از سوی آموزشگر، او می‌تواند راه خود را پیدا کند. بستر و باقی که یادگیری در آن رخ می‌دهد را می‌شناسد. با استفاده از تعویت مثبت یادگیرنده‌گان را تشویق می‌کند. به یادگیرنده‌گان حق انتخاب می‌دهد و انتظاف‌پذیر است. به دانشجویان به صورت مستقیم و مستمر بازخورد می‌دهد. توانایی تدریس در گروه‌های یادگیری کوچک و بزرگ را دارد. بر نیازهای دانشجویان تأمل می‌کند و به آن نیازها پاسخ می‌دهد.

شاپرکی تدریس

تدوین معیارها، شاخص‌ها و شواهدی برای تعیین آموزشگر سرآمد در... ۱۲۱

مسئلیت‌های اموزشی گنگونی دارد.	<p>شاپتگی‌های تربیتی موضوعی پوشیده کاری از فعالیت‌های تدریس^۱ خود دارد. از مشارکت تشكیل‌های دانشجویی استفاده می‌کند. برنامه‌های درسی نوآورانه که مرتبط با موضوع تخصصی اوست را راهبری یا طراحی و تدوین می‌کند. روشن‌های تازه و نوآورانه برای تدریس موضوع تخصصی خود طراحی و تدوین می‌کند و آن را به کار می‌بنند. در تدریس موضوع تخصصی خود شور و اشتیاق دارد. اهداف درس خود را به روشنی برای دانشجویان بیان می‌کند. در تدریس موضوع تخصصی خود موفق به کسب شهرت کشوری/جهانی می‌شود. اصول آموزش بزرگسالان را می‌داند و در تدریس خود بر آن تکیه می‌کند. رویکرد تدریس او از پیشنهاد پژوهشی حوزه علوم تربیتی بهره برده است.</p> <p>شاپتگی‌های تربیتی، موضوعی و تکنولوژی برای تکنولوژی‌های نوین ارزش قائل است و از آن استفاده می‌کند.</p> <p>شاپتگی‌های اخلاقی و منشی (ارزش‌های حرفه‌ای)</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;">بایگیر است.</td><td style="width: 25%;">بایگیرنده مادام‌العمر است.</td><td style="width: 25%;">اخلاق غمخوارانه از خود نشان می‌دهد:^۲</td></tr> <tr> <td>شکیبا است.</td><td>ارتباط اثربخش برقرار می‌کند.^۳</td><td>به دانشجویان و همکاران احترام می‌گذارد و آماده بایگیری</td></tr> <tr> <td>صمیمی است.</td><td>در دسترس دانشجویان است.</td><td>از آنان است.</td></tr> <tr> <td>فروتن است.</td><td>یک الگوی مثبت برای دانشجویان است.</td><td>در فرایند بایگیری جوی از احترام و حمایت می‌آفریند.</td></tr> </table>	بایگیر است.	بایگیرنده مادام‌العمر است.	اخلاق غمخوارانه از خود نشان می‌دهد: ^۲	شکیبا است.	ارتباط اثربخش برقرار می‌کند. ^۳	به دانشجویان و همکاران احترام می‌گذارد و آماده بایگیری	صمیمی است.	در دسترس دانشجویان است.	از آنان است.	فروتن است.	یک الگوی مثبت برای دانشجویان است.	در فرایند بایگیری جوی از احترام و حمایت می‌آفریند.
بایگیر است.	بایگیرنده مادام‌العمر است.	اخلاق غمخوارانه از خود نشان می‌دهد: ^۲											
شکیبا است.	ارتباط اثربخش برقرار می‌کند. ^۳	به دانشجویان و همکاران احترام می‌گذارد و آماده بایگیری											
صمیمی است.	در دسترس دانشجویان است.	از آنان است.											
فروتن است.	یک الگوی مثبت برای دانشجویان است.	در فرایند بایگیری جوی از احترام و حمایت می‌آفریند.											
^۱ . Teaching Portfolio ^۲ . Ethic of caring ^۳ . Effective communicator													

۱۲۲ / فصلنامه علمی پژوهشی آموزش عالی ایران * سال نهم * شماره دوم * تابستان ۱۳۹۶

<p>صادق است.</p> <p>پر انرژی و فعال است.</p> <p>زمان مند است.</p> <p>بلند همت است.</p> <p>منصف است.</p> <p>پذیرا و خوش برخورده است.</p> <p>متوجه است.</p>	<p>در نشان دادن اسیب پذیری خود باکی ندارد.</p> <p>در استفاده از مناظره علمی در تدریس تواناست.</p> <p>حتی در موقعی که مشغله او زیاد است تدریس را به امور دیگر ترجیح می دهد.</p> <p>با جذبه است.</p> <p>ارتباط غیرسلسله مراتبی را تشویق می کند.</p> <p>ارتباطات دیرینه را ارج می نهد.</p>	<p>با دانشجویان مهربان و همدل است.</p> <p>می تواند محیطی سرشار از امنیت برای یادگیری دانشجویان ایجاد کند.</p> <p>دانشجویان را دوست دارد.</p>	<p>دانشجویان به اهداف تعیین شده برای برنامه دست یافته اند.</p> <p>در پی تجربه آموزشی فراهم شده برای دانشجو، او توانسته است افتخارات ملی / بین المللی کسب کند.</p> <p>دانشجویان می توانند آنچه آموخته اند را در موقعیت های واقعی زندگی به کار بندند.</p> <p>تدریس خود را ارزشیابی می کند (پیش، حین و پس از تدریس پیوسته، منظم و انتقادی بر عمل تدریس خود تأمل می کند).</p>	<p>دانشجویان به اهداف تعیین شده برای برنامه دست یافته اند.</p> <p>در پی تجربه آموزشی فراهم شده برای دانشجو، او توانسته است افتخارات ملی / بین المللی کسب کند.</p> <p>دانشجویان می توانند آنچه آموخته اند را در موقعیت های واقعی زندگی به کار بندند.</p> <p>تدریس خود را ارزشیابی می کند (پیش، حین و پس از تدریس پیوسته، منظم و انتقادی بر عمل تدریس خود تأمل می کند).</p>	<p>دانشجویان به اهداف تعیین شده برای برنامه دست یافته اند.</p> <p>در پی تجربه آموزشی فراهم شده برای دانشجو، او توانسته است افتخارات ملی / بین المللی کسب کند.</p> <p>دانشجویان می توانند آنچه آموخته اند را در موقعیت های واقعی زندگی به کار بندند.</p> <p>تدریس خود را ارزشیابی می کند (پیش، حین و پس از تدریس پیوسته، منظم و انتقادی بر عمل تدریس خود تأمل می کند).</p>	<p>دانشجویان به اهداف تعیین شده برای برنامه دست یافته اند.</p> <p>در پی تجربه آموزشی فراهم شده برای دانشجو، او توانسته است افتخارات ملی / بین المللی کسب کند.</p> <p>دانشجویان می توانند آنچه آموخته اند را در موقعیت های واقعی زندگی به کار بندند.</p> <p>تدریس خود را ارزشیابی می کند (پیش، حین و پس از تدریس پیوسته، منظم و انتقادی بر عمل تدریس خود تأمل می کند).</p>
			<p>تأثیر آموزشگر بر یادگیری دانشجویان</p>			
			<p>ارزشیابی تدریس (تأمل)</p>			
				<p>بالندگی (توسعه) در حوزه تدریس و ارائه خدمات مرتبط با این حوزه</p>		

تدوین معیارها، شاخص‌ها و شواهدی برای تعیین آموزشگر سرآمد در... ۱۲۳

به اهداف تعیین شده از سوی دانشکده دست یافته است.	برای توسعه حرفه‌ای در امر تدریس موفق به دریافت گرانت شده است.	دستاوردهایی که در حوزه تدریس موضوع تخصصی خود کسب کرده است را به صورت کتاب یا مقاله (با گذراز فرایند داوری تخصصی) منتشر می‌کند.	آثار منتشر شده در حوزه تدریس به منظور ارائه دستاوردهای خود در حوزه تدریس موضوع تخصصی، در فعالیت‌های آموزشی مانند همایش‌ها، سخنرانی‌ها و کارگاه‌های مرتبط با تدریس حضور پیدا می‌کند.
--	---	--	---

۱۲۴ / فصلنامه علمی پژوهشی آموزش عالی ایران * سال نهم * شماره دوم * تابستان ۱۳۹۶

بررسی یافته‌های حاصل از این ۳۰ مقاله، علاوه بر معیارهای ارائه شده در بالا، شواهد و شاخص‌های سرآمدی در تدریس را نیز آشکار ساخت که در جدول ۳، در دو بخش شاخص‌ها و شواهد آورده شده‌اند.

جدول ۳: شواهد و شاخص‌های سرآمدی در تدریس

ردیف	شاخص‌ها	شواهد
۱	بازخورد دانشجویان کنونی و پیشین	نمودات حاصل از ارزشیابی، گواهی (شهادت)‌های ^۱ کتبی یا شفاهی، نامه‌های حمایت‌آمیز
۲	بازخورد همکاران (یا رئیس دانشکده) در بی مشاهده کلاس درس	نمودات حاصل از ارزشیابی، گواهی‌ها (شهادت)‌های کتبی یا شفاهی، نامه‌های حمایت‌آمیز
۳	نامه‌های درخواستی آموزشگر برای دریافت نشان سرآمدی در تدریس ^۲	دلائل و توجیهات ارائه شده در نامه
۴	بیانیه فلسفه تدریس	بیانیه ارائه شده
۵	آثار منتشره و ارائه شده	فهرست آثاری که تحت عنوان طراحی آموزشی، رویکردهای تدریس، استراتژی‌های سنجش و ارزشیابی، تکالیف یادگیری یا به طور کلی پژوهش در حوزه تدریس از نوآوری‌های آموزشگر فهرست دعوت‌نامه‌های دریافتی برای ارائه کار خود در زمینه طراحی آموزشی، رویکردهای تدریس، استراتژی‌های سنجش و ارزشیابی، تکالیف یادگیری یا به طور کلی پژوهش در حوزه تدریس در همایش‌های ملی و/یا بین‌المللی فهرست کتاب‌های منتشره که با هدف تدریس برگردان/تأثیف شده است. فهرست برنامه درسی‌هایی که فرد تدوین کرده است(عملی و/یا نظری) فهرستی از فعالیت‌هایی مانند برگزاری همایش/کارگاه در زمینه تدریس، مشارکت در همایش‌ها/کارگاه‌های ملی و بین‌المللی مرتبط با تدریس و به اشتراک گذاشتن آموخته‌های حاصل از آن
۶	سرفصل و موارد مربوط به آن	فایل‌های مربوط به درس و آزمون رئوس کلی درس (توصیفی از هدف درس، منطق و ضرورت آن، مخاطبان، زمان و مکان تدریس، چگونگی انجام آن و غیره) جزوات تکالیف سنجشی وسایل کمک آموزشی (سمعی، بصری و غیره) فهرست تولیدات رسانه‌ای برای تدریس (لوح فشرده، نرم افزارهای گوناگون، مواد آموزشی مبتنی بر وب)
۷	انتقال آموخته‌ها از سوی دانشجویان به خارج از کلاس	فهرست دانشجویانی که در کسب رتبه ملی و بین‌المللی در موضوع تخصصی خود، نقش آموزشگر را مؤثر می‌دانند.
۸	جوایز دریافتی فرد در حوزه تدریس	فهرست مدارک مربوط به جوایز

۱. Testimonials
۲. Self-nomination

۱۲۵ تدوین معیارها، شاخص‌ها و شواهدی برای تعیین آموزشگر سرآمد در...

آن طراحی و کیفیت آن (دربرگیرنده فلسفه تدریس و تاملات فرد) و مستندسازی آن فهرست فعالیت‌هایی فرد به منظور بالندگی (توسعه) حرفه‌ای در زمینه تدریس	پوشه کار تدریس	۹
خودگزارش‌دهی دانشجویان، عملکرد دانشجویان در آزمون‌های استاندارد و نمونه کارهای دانشجویان	یادگیری دانشجویان	۱۰
مؤسسات و دانشگاه‌های استفاده کننده از برنامه درسی، رویکردهای تدریس، و دیگر اقدامات ابداع شده از سوی فرد	۱۱	۱۱
فهرست گرانتهای دریافتی	گرانتهای دریافتی فرد در زمینه تدریس	۱۲
فهرستی از تعداد واحدهای درسی، شمار دانشجویان و غیره	مسئولیت‌های تدریس	۱۳
گواهی‌های مربوط به عضویت در گروه‌های مربوطه	عضویت فعال در گروه‌های حرفه‌ای به منظور ارتقای تدریس موضوع تخصصی	۱۴
قراردادهای مربوط به ارائه برنامه‌های مرتبط با تدریس برای سازمان‌ها و دانشگاه‌های دیگر	۱۵	۱۵
فهرستی از راهکارهای مربوطه	ارائه راهکارهای ابداعی برای خودسنجی یا دریافت نظر دانشجویان و همکاران نسبت به شیوه تدریس خود	۱۶

بحث و نتیجه‌گیری

این مطالعه، اولين مطالعه از نوع بررسی استادی است که در خصوص سرآمدی در تدریس در آموزش عالی ایران صورت گرفته است. یافته‌ها نشان می‌دهد بیانیه فلسفه تدریس یکی از معیارهای اساسی برای شناسایی آموزشگران سرآمد است. به باور گودیر^۱ و چین^۲ (۱۹۹۰) و کرنز^۳ و سولویان^۴ (۲۰۱۱) این بیانیه زیربنایی برای شفاف‌سازی اهداف آموزشگر، هدایت رفتارهای او و رویش گفت و شنودهای دانشپژوهانه در مورد آموزش/تدریس فراهم می‌سازد و فرصتی ارائه می‌دهد تا بر کنش‌ها و تجربیات تدریس خود بیشتر تأمل کند. همانگونه که مزیرو^۵ (۱۹۹۰) می‌گوید ما در نظامی از باورها و مفروضه‌ها تنفس می‌کنیم. این تأمل زمینه‌ای فراهم می‌سازد تا آموزشگر باورها، ارزش‌ها و مفروضه‌هایی که در گذر زمان در زمینه آموزش/تدریس در خود

-
- ۱. Goodyear
  - ۲. Allchin
  - ۳. Kearns
  - ۴. Sullivan
  - ۵. Mezirow

شکل داده است را واکاوی و مستند سازد و افرون بر آن با تدوین این بیانیه فرصتی پیدا کند تا از همکاران خود بازخورد دریافت کرده و عمل آموزش/تدریس را بهبود ببخشد.

یکی دیگر از معیارهایی که از سنتز داده‌ها به دست آمد، شایستگی‌های تدریس است که پنج زیر گروه شایستگی‌های موضوعی؛ تربیتی؛ موضوعی؛ تربیتی، موضوعی و تکنولوژی؛ و اخلاقی- منشی را در بر می‌گیرد. شایستگی موضوعی به تسلط بر دانش موضوع تخصصی اشاره می‌کند. شایستگی تربیتی یعنی فرد بر دانش‌های موجود در حوزه تعلیم و تربیت آگاه است و آنها را به کار می‌گیرد. شایستگی تربیتی موضوعی، از درهم تنیدگی دانش موضوعی و دانش تربیتی حاصل می‌شود و آموزشگر را قادر می‌سازد، موضوعات حوزه تخصصی خود را به گونه‌ای اثربخش تدریس کند. شایستگی تربیتی، موضوعی و تکنولوژی، تسلط فرد را در استفاده موثر از تکنولوژی در تدریس نشان می‌دهد و شایستگی اخلاقی- منشی به ویژگی‌های اخلاقی و فردی آموزشگر اشاره می‌کند. به باور تیگلار^۱، دالمنس^۲، ولفنهنگ^۳ و وندرولوتون^۴ (۲۰۰۴) طبقه‌بندی‌های رایج شایستگی‌ها، در برگیرنده عناصر زیر هستند: شایستگی در دانش موضوعی، آموزش‌شناسی، سازماندهی و دانش‌پژوهی (یادگیرنده مدام‌العمر)؛ و نقد وارد بر آن‌ها این است که شایستگی‌های اخلاقی و منشی را نادیده گرفته‌اند. هر چند تیگلار و همکاران (۲۰۰۴) در الگوی پیشنهادی خود، این کاستی را برطرف کرده‌اند، اما نقد وارد بر الگوی آنان، نادیده گرفتن شایستگی‌های تربیتی موضوعی و نادیده گرفتن نقش تکنولوژی است. البته یافته‌های پژوهش بارگاؤ^۵ و پشی^۶ (۲۰۱۱) نشان می‌دهد، شایستگی در کاربرد تکنولوژی کمترین ضرورت را برای یک آموزشگر دارد. تأثیر آموزشگر بر یادگیری نیز یکی از معیارهای شناسایی آموزشگران سرآمد است. هر چند یادگیری کاری است که مسئولیت آن بر دوش یادگیرنده است اما آموزشگر باید اطمینان حاصل کند که طرح درس و فرصت‌های طراحی شده برای یادگیری، یاددهی و سنجش، به گونه‌ای است که به یادگیرنده کمک می‌کند تا به کسب دانش و معنا نائل آید (فرای^۷، کتریچ^۸، و مارشال^۹، ۲۰۰۹؛ ولا^{۱۰}، ۲۰۰۲). همانگونه که کنلی^{۱۱} و مککورماک^{۱۲} (۲۰۱۵) بیان کرده‌اند سرآمدی در تدریس با کیفیت و کمیت زمانی که آموزشگران به

-
- ۱. Tigelaar
  - ۲. Dolmans
  - ۳. Wolfhagen
  - ۴. Van Der Vleuten
  - ۵. Bhargava
  - ۶. Pathy
  - ۷. Fry
  - ۸. Ketteridge
  - ۹. Marshall
  - ۱۰. Vella
  - ۱۱. Kennelly

تأمل بر آموزش/تدریس خود اختصاص می‌دهند در ارتباط است. تأمل بر تدریس که یکی از ملاک‌های شناسایی آموزشگر سرآمد است به شیوه‌های گوناگونی مانند تشکیل گروه‌های پس از نشست (شور^۱، ۱۹۹۲) و پرسشنامه رویدادهای مهم (بروکنیل^۲، ۱۹۹۵) قابل انجام است. یکی از تفاوت‌های بارز آموزشگر سرآمد با آموزشگر معمولی، این است که آموزشگر معمولی به دنبال تحقق یادگیری دانشجویان است اما آموزشگر سرآمد می‌خواهد روش سازد که در فرایند آموزش او چگونه یادگیری دانشجویان امکان‌پذیر شده است (رامسدن^۳ و مووزز^۴، ۱۹۹۲). یافته‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد، آموزشگر سرآمد از یک سو در پی بالندگی خود در حوزه تدریس است و از سوی دیگر خدمات مرتبط با این حوزه را ارائه می‌دهد. مکلین^۵، سیلیر^۶ و ون^۷ (۲۰۰۸) بر این باورند که آموزشگران سرآمد در دوره‌های بالندگی بیشتری شرکت کرده‌اند. مارشال^۸ و پنینگتون^۹ (۲۰۰۹) نیز در پژوهش خود به بالندگی در حوزه تدریس و ارائه خدمات مرتبط با این حوزه توجه کرده‌اند. افرون بر معیارهای ذکر شده در بالا، آموزشگر سرآمد در حوزه تدریس موضوع تخصصی خود و بهبود یادگیری آن، آثاری را به شکل کتاب یا مقالات علمی - پژوهشی یا همایشی ارائه می‌دهد. این معیار در برک^{۱۰} (۲۰۰۵)، کنلی و مککورماک (۲۰۱۵) و تریگول^{۱۱}، مارتین^{۱۲}، بنجامین^{۱۳}، پراسر^{۱۴} (۲۰۰۰) نیز مورد توجه قرار گرفته است. در پایان پیشنهاد می‌شود، سیاستگذاران حوزه آموزش عالی، با تکیه بر معیارها، شواهد و شاخص‌های به دست آمده از این پژوهش، اهدای نشان آموزشگر سرآمد در تدریس را به عنوان راهی برای ارتقای کیفیت تدریس در نظام آموزش عالی به رسمیت شناسند. پس از شناسایی این گروه از آموزشگران، ویژگی‌های آنان و راهکارهایی که برای اثربخش ساختن تدریس به کار می‌برند از طریق پژوهش‌های گوناگون شناسایی شود تا به عنوان یک الگوی بومی مورد استفاده قرار گیرد.

۱. McCormack

۲. Shor

۳. Brookfield

۴. Ramsden

۵. Moses

۶. McLean

۷. Cilliers

۸. Van Wyk

۹. Marshall

۱۰. Pennington

۱۱. Berk

۱۲. Trigwell

۱۳. Martin

۱۴. Benjamin

۱۵. Prosser

منابع

- میرزامحمدی، محمدحسن؛ فرمینی فراهانی، محسن؛ بوزیاشی، علیرضا؛ زرین، لیلا (۱۳۹۲)، شناسایی و اعتبارسنجی شاخص‌های استاد مطلوب دانشگاه اسلامی. فرهنگ در دانشگاه اسلامی. ۳(۴)، ۵۸۴-۵۶۳.
- نوابی، نسرین؛ جهانیان، ایمان؛ حاجی‌احمدی، محمود؛ پروانه، منیره (۱۳۸۹)، شاخص‌های استاد مطلوب از دیدگاه دانشجویان علوم پزشکی دانشگاه بابل. مجله دانشگاه علوم پزشکی بابل. ۱۲(۱)، ۱۳-۷.
- _ Badri, M. A., & Abdulla, M. H. (۲۰۰۴), Awards of excellence in institutions of higher education: an AHP approach. International Journal of Educational Management, ۱۸(۴), ۲۴۲-۲۲۴.
- _ Behari-Leak, K., & McKenna, S. (۲۰۱۷), Generic gold standard or contextualised public good? Teaching excellence awards in post-colonial South Africa. Teaching in Higher Education, ۲۲(۴), ۴۲۲-۴۰۸.
- _ Berk, R. A. (۲۰۰۵), Survey of ۱۲ strategies to measure teaching effectiveness. International journal of teaching and learning in higher education, ۱۷(۱), ۶۲-۴۸.
- _ Bhargava, A., & Pathy, M. (۲۰۱۱), Perception of student teachers about teaching competencies. American International Journal of Contemporary Research, ۱(۱), ۸۱-۷۷.
- _ Brockerhoff, L., Stensaker, B., & Huisman, J. (۲۰۱۴), Prescriptions and perceptions of teaching excellence: a study of the national 'Wettbewerb Exzellente Lehre' initiative in Germany. Quality in Higher Education, ۲۰(۳), ۲۵۰-۲۳۰.
- _ Brookfield, S. (۱۹۹۵), Developing a critically reflective teacher: San Francisco: Jossey-Bass.
- _ Corry, M., & Timmins, F. (۲۰۰۹), The use of teaching portfolios to promote excellence and scholarship in nurse education. Nurse education in practice, ۹(۶), ۳۹۲-۳۸۸.
- _ Cox, S. S., & Swanson, M. S. (۲۰۰۲), Identification of teaching excellence in operating room and clinic settings. The American journal of surgery, ۱۸۳(۳), ۲۰۰-۲۳۱.
- _ de la Rosa, P. S. (۲۰۰۰), Toward a more reflective teaching practice: Revisiting excellence in teaching. Asia Pacific Education Review, ۷(۲), ۱۷۸-۱۷۰.
- _ Dey, I. (۲۰۰۳), Qualitative data analysis: A user friendly guide for social scientists: London:Routledge.
- _ Fairbrother, P. (۱۹۹۷), Recognition and assessment of teaching quality. Nurse education today, ۱۶(۱), ۷۴-۶۹.
- _ Fink, L. D. (۲۰۱۳), Creating significant learning experiences: An integrated approach to designing college courses: John Wiley & Sons.
- _ Fry, H., Ketteridge, S., & Marshall, S. (۲۰۰۹), Understanding student learning. A handbook for teaching and learning in higher education: Enhancing academic practice, ۹-۲۵.

۱۲۹ تدوین معیارها، شاخص‌ها و شواهدی برای تعیین آموزشگر سرآمد در...

-
- _Goodyear GE, Allchin D.(۱۹۹۰), Statements of teaching philosophy. Professional and Organizational Development Network in Higher Education., ۱۹۹۸;۱۷:۱۰۳-۲۲.
- _Gosling ,D., & Hannan, A. (۲۰۰۷), Responses to a policy initiative: the case of Centres for Excellence in Teaching and Learning. Studies in Higher Education, ۳۲(۵), ۶۳۳-۶۴۶.
- _Hesketh, E., Bagnall, G., Buckley, E., Friedman, M., Goodall, E., Harden, R., Newton, R. (۲۰۰۱), A framework for developing excellence as a clinical educator. Medical education, ۳۵(۱), ۵۵۵-۵۶۴ .
- _Irby, D. M. (۲۰۱۴), Excellence in clinical teaching: knowledge transformation and development required. Medical education, 48(8), 776-784 .
- _Ismail, E. A., & Groccia, J. E. (۲۰۱۷), Foreign and US-Educated Faculty Members' Views on What Constitutes Excellent Teaching: Effects of Gender and Discipline. To Improve the Academy, 36(1), ۲۰-۳۸ .
- _Johnson-Farmer, B., & Frenn, M. (۲۰۰۹), Teaching excellence: What great teachers teach us. Journal of Professional Nursing, 25(5), 267-272 .
- _Kane, R., Sandretto, S., & Heath, C. (۲۰۰۴), An investigation into excellent tertiary teaching: Emphasising reflective practice. Higher education, 47(3), 283-310 .
- _Kashif ,M., & Ting, H. (۲۰۱۴), Service-orientation and teaching quality: business degree students' expectations of effective teaching. Asian Education and Development Studies, 3(2), 163-180 .
- _Kearns, K. D., & Sullivan, C. S. (۲۰۱۱), Resources and practices to help graduate students and postdoctoral fellows write statements of teaching philosophy. Advances in Physiology Education, 35(2), 136-140 .
- _Kennelly, R., & McCormack, C. (۲۰۱۰), Creating more 'elbow room' for collaborative reflective practice in the competitive, performative culture of today's university. Higher Education Research & Development, 29(2), 942-956 .
- _Kiersma, M. E., Chen, A. M., Kleppinger, E. L., Blake, E. W., Fusco, N. M., Mody, V., . . . Zavod, R. M. (۲۰۱۶), Evaluation of criteria utilized in the recognition of teaching excellence awards. Currents in Pharmacy Teaching and Learning, 8(4), 477-484 .
- _Kreber, C. (۲۰۰۲), Teaching excellence, teaching expertise, and the scholarship of teaching. Innovative Higher Education, 27(1), 5-23 .
- _Lerret, S. M., & Frenn, M. (۲۰۱۱), Challenge with care: reflections on teaching excellence. Journal of Professional Nursing, 27(6), 378-384 .
- _Little, B., Locke, W., Parker, J., & Richardson, J. (۲۰۰۷), Excellence in teaching and learning: a review of the literature for the Higher Education Academy .
- _MacDonald, L. (۱۹۹۸), Points mean prizes: reflections on awards for teaching excellence. Innovations in education and training international, 35(2), 130-132 .

- _Marshall, S., & Pennington, G. (۲۰۰۹), Teaching excellence as a vehicle for career progression. A Handbook for Teaching and Learning in Higher Education, ۴۸۰.
- _McLean, M., Cilliers, F., & Van Wyk, J. M. (۲۰۰۸), Faculty development: yesterday, today and tomorrow. *Medical teacher*, ۳۰(۶), ۵۵۵-۵۸۴.
- _McNaught, C., & Anwyl, J. (۱۹۹۳), Awards for Teaching Excellence at Australian Universities. Centre for the Study of Higher Education Research Working Papers ۹۳.۱.
- _Medina, M., Hammer, D., Rose, R., Scott, S., Creekmore, F. M., Pittenger, A., . . . Piascik, P. (۲۰۱۱), Demonstrating excellence in pharmacy teaching through scholarship. *Currents in Pharmacy Teaching and Learning*, ۳(۴), ۲۰۵-۲۰۹.
- _Mezirow, J. (۱۹۹۰), How critical reflection triggers transformative learning. *Fostering critical reflection in adulthood*, ۱, ۲۰.
- _Moore, S., & Kuol, N. (۲۰۰۷), Retrospective insights on teaching: exploring teaching excellence through the eyes of the alumni. *Journal of Further and Higher Education*, ۳۱(۲), ۱۳۳-۱۴۳.
- _Morris, L. V. (۲۰۱۰), Celebration of Excellence in Teaching: What is Your Philosophy? *Innovative Higher Education*, ۴(۱), ۱-۳.
- _Navabi, N ,Jahanian, E., Haji Ahmadi, M, & Parvaneh, M. (۲۰۱۰), Criteria for a Desirable Teacher from the View Point of Students of Babol University of Medical Sciences. *Journal of Babol University Of Medical Sciences*, ۱۷(۵), ۷-۱۳.
- _Osterberg, L., Swigris, R., Weil ,A., & Branch, W. T. (۲۰۱۰), The highly influential teacher: Recognising our unsung heroes. *Medical education*, 44(11), 1117-1123.
- _Parker, J. (۲۰۰۸), Comparing research and teaching in university promotion criteria. *Higher Education Quarterly*, 62(3), 227-251.
- _Piascik, P., Pittenger, A., Soltis, R., Schwarz, L., Medina, M., Bouldin, A., . . . Hammer, D. (۲۰۱۱), An evidence basis for assessing excellence in pharmacy teaching. *Currents in Pharmacy Teaching and Learning*, 3(4), 238-248.
- _Pinsky, L. E., Monson, D., & Irby, D. M. (۱۹۹۸), How excellent teachers are made: reflecting on success to improve teaching. *Advances in health sciences education*, ۳(۳), ۲۰۷-۲۱۰.
- _Ramsden, P., & Moses, I. (۱۹۹۲), Associations between research and teaching in Australian higher education. *Higher education*, 23(3), 273-290.
- _Saldaña, J. (۲۰۱۰). *The coding manual for qualitative researchers*. Thousand Oaks: Sage.
- _Sawatzky, J.-A. V., Enns, C. L., Ashcroft, T. J., Davis, P. L., & Harder, B. N. (۲۰۰۹), Teaching excellence in nursing education: a caring framework. *Journal of Professional Nursing*, 25(5), 260-266.

-
- _Schindler, N., Corcoran, J .C., Miller, M., Wang, C.-H., Roggin, K., Posner, M., . . . DaRosa, D. A. (۲۰۱۳), Implementing an excellence in teaching recognition system: needs analysis and recommendations. *Journal of surgical education*, ۷۰(۶), ۷۳۱-۷۳۸ .
- _Shor, I. (۱۹۹۲), Empowering education: Critical teaching for social change: University of Chicago Press.
- _Shulman, L. (۲۰۰۱), Remarks at the teaching symposium for the Cross Endowed Chair for the Scholarship of Teaching and Learning. Illinois State University, November .
- _Simpson, D .,Fincher, R. M. E., Hafler, J. P., Irby, D. M., Richards, B. F., Rosenfeld, G. C., & Viggiano, T. R. (۲۰۰۷), Advancing educators and education by defining the components and evidence associated with educational scholarship. *Medical education*, 41(10), 1002-1009 .
- _Skelton, A. (۲۰۰۴), Understanding ‘teaching excellence’in higher education: a critical evaluation of the National Teaching Fellowships Scheme. *Studies in Higher Education*, 29(4), 451-468 .
- _Stone, S., Ellers, B., Holmes, D., Orgren, R., Qualters, D & ,Thompson, J. (۲۰۰۲), Identifying oneself as a teacher: the perceptions of preceptors. *Medical education*, 36(2), 180-185 .
- _Su, F., & Wood, M. (۲۰۱۲), What makes a good university lecturer? Students’ perceptions of teaching excellence. *Journal of Applied Research in Higher Education*, 4(2), 142-150 .
- _Thompson, J., Cook, M., Cottrell, D., Lewis, R., & Miller, B. (۱۹۹۸), Developing an institutional framework for rewarding excellence in teaching: a case study. *Quality Assurance in Education*, 6(2), 97-100 .
- _Tigelaar, D. E., Dolmans, D. H., Wolfhagen, I. H., & Van Der Vleuten, C. P. (۲۰۰۴), The development and validation of a framework for teaching competencies in higher education. *Higher education*, 48(2), 253-268 .
- _Trigwell, K., Martin, E., Benjamin, J & ,Prosser, M. (۲۰۰۰), Scholarship of teaching: A model. *Higher Education Research & Development*, 19(2), 150-168 .
- _Van Note Chism, N. (۲۰۰۶), Teaching awards: What do they award? *The Journal of Higher Education*, 77(4), 589-617 .
- _Vella, J. (۲۰۰۲), Learning to listen, learning to teach: The power of dialogue in educating adults, John Wiley & Sons.
- _Wattiaux, M., Moore, J., Rastani, R., & Crump, P. (۲۰۱۰), Excellence in teaching for promotion and tenure in animal and dairy sciences at doctoral/research universities: A faculty perspective. *Journal of dairy science*, 93(7), 2360-2376 .